

Yhteisen ymmärryksen ja arvojen tarvetta inklusioon sitoutumisessa käsittelevä tutkimus

Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) GIVE-hankkeessa tekemät tutkimustoimet edistävät ammatillisen koulutuksen innovaatioita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien yksilöiden sosiaalisen inklusion edistämiseksi. Tutkimus tukee hankkeessa perustettua ammatillisen osaamisen viitekehystä. Tutkimus käsittelee systemaattisesti suomalaisen ammatillisen koulutuksen sektorin (julkishallinto, koulutuksen hallinto ja ammatillisen koulutuksen opettajat, työelämä, opiskelijat) vaikutuksia ja panoksia ammatillisen koulutuksen kestävään kehitykseen, erityisesti inklusioon.

Tutkimuksen tarkoituksena oli saada tietoa suomalaisten ammatillisen koulutuksen edustajien käsityksistä inklusiosta. Keskustelu ja tutkimus inklusiosta koulutuksessa on keskittynyt pääasiassa peruskoulun kontekstiin, vaikka ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla voi olla useita, risteäviä kokemuksia epäedulliseen asemaan kuulumisesta. Projektiryhmä sovelsi viitoskierre -mallia Suomen ammatillisen koulutuksen inklusioon liittyvien toimenpiteiden ja vaikutusten systemaattiseen seurantaan.

Aineistossamme oli 53 edustajaa viideltä suomalaiselta eri ammatillisen koulutuksen sektorilta. Heidän kuvauksiaan inklusiosta tutkittiin puolistrukturoiduilla haastatteluilla. Alustavat havainnot ovat osoittaneet, että inklusion määritelmä on epäselvä. Hallintotasolla inklusio liittyi ideologiaan, kun taas opettajat puhuivat erityisopetuksen käytännöistä. Työelämän edustajat liittivät inklusion yhteisöllisyyden periaatteisiin, ja opiskelijat arvostivat tätä ymmärrystä ja yksilöllisiä ratkaisuja opiskelussaan ja työssäoppimisessa.

Tutkimus käsittelee yhteisen ymmärryksen ja arvojen tarvetta inklusioon sitoutumisessa. Ammatillinen koulutus hyötyisi inklusioon ja inklusiivisiin periaatteisiin liittyvistä keskusteluista ja koulutuksista, minkä lähtökohtana tämä tutkimus toimii.

